

Leszek Grabowski

**Współczesny Kraków w klimacie
z fotografii Ignacego Kriegera.
Część IV. Uzupełnienia.
Śródmieście, Piasek, Wesoła, Stradom,
Kazimierz i Podgórze.**

Kraków 2012

Leszek Grabowski

**Współczesny Kraków w klimacie
z fotografii Ignacego Kriegera.
Część IV. Uzupełnienia.
Śródmieście, Piasek, Wesoła, Stradom,
Kazimierz i Podgórze.**

Edycja II

Kraków 21.07.2013

**Na prawach rękopisu
© Copyright by Leszek Grabowski
Kraków 2013**

Spis Treści

0. Wstęp	4 - 4
I. Śródmieście	5 - 32
II. Piasek	33 - 37
III. Wesoła	38 - 43
IV. Stradom	44 - 47
V. Kazimierz	48 - 50
VI. Podgórze	51 - 58
Załącznik. Moje opracowania dostępne na forum MBC i artykuły opublikowane na łamach Głosu Wielickiego.	59 - 66

Fot. nr 1. Król Kurkowy przed Celestatem. (23.12.11)

0. Wstęp

Prezentowana poniżej część IV mego cyklu fotograficznego: „Współczesny Kraków w klimacie z fotografii Ignacego Kriegera”, stanowi uzupełnienie opublikowanych już w ostatnich trzech miesiącach, na forum Małopolskiej Biblioteki Cyfrowej, trzech pierwszych części (patrz załącznik na końcu opracowania). Oczywiście temat nie został w pełni wyczerpany i z pewnością zasługuje na kontynuację.

Może kilka uwag ogólnych. Uzupełnienie dotyczy następujących dawnych dzielnic Krakowa: Śródmieścia (I), Piasku (IV), Wesołej (VI), Stradomia (VII), Kazimierza (VIII) i Podgórza (XXII). Przypominam, że w swoich opracowaniach używam nazw dzielnic Krakowa, jakie powstały w ramach tzw. „Wielkiego Krakowa, a więc po 1915 roku, a także po kolejnych rozszerzeniach jego terytoriów: w 1941 roku i 10 lat później, po utworzeniu Nowej Huty. Taki podział na 64 (LXIV) dzielnice praktycznie funkcjonował do 1954 roku, kiedy ilość dzielnic zredukowano do sześciu: Starego Miasta, Grzegórzek, Kleparza, Zwierzyńca, Podgórza i Nowej Huty. Ten stan rzeczy funkcjonował tylko do 1973 roku, kiedy dokonano kolejnej reorganizacji i rozszerzenia terytorium Krakowa. Ale to tylko tak na marginesie.

Pragnę jeszcze dodać, że użyty przeze mnie w I części cyklu termin: Stare Miasto, był nieprecyzyjny i powinien brzmieć: Śródmieście (I), choć w istocie rzeczy opracowanie obejmuje obszar staromiejski. To drobne uchybienie będzie wymagało zmiany.

Moje opracowania nie są wyliczanką zachowanych do dziś obiektów z II połowy XIX-go wieku, czy raczej z lat: 1850-1888, kiedy powstawały fotografie mistrza Ignacego Kriegera. Moim zamierzeniem jest próba pokazania zachowanego do dziś klimatu z tych, kiedy Kraków był jeszcze zacofanym gospodarczo i cywilizacyjnie miastem. Zresztą w podobnym klimacie „zastoju” długo jeszcze, aż do przedednia I wojny światowej, funkcjonowały sąsiadujące z Krakowem przedmieścia, które potem utworzyły jego kolejne dzielnice, co dopiero stawało się impulsem do ich szybkiego rozwoju i przemian na polu inwestycji budowlanych.

W tym czasie dominował styl klasycystyczny ze skromnymi na ogół budynkami, wyposażonymi w charakterystyczne ośmiopolowe okna i urokliwy romantyczny neogotyck, a monumentalny eklektyzm zaczynał się dopiero wdzierać na teren miasta, choć z czasem szybko wypierał te starsze i mniejsze budowle. Gwałtowny rozwój miasta, a przy tym i boom budowlany, który szybko zmieniał jego oblicze, również w modnym stylu secesyjnym, datuje się na lata 1880-1914.

Wszystko, co jeszcze do dziś pozostało z tamtych lat zastoju i ten niepowtarzalny klimat tych lat starałem się uchwycić w kadrach aparatu, mając też na uwadze dawne zdjęcia i ujęcia mistrza Ignacego. Nie jest to łatwe zadanie, zwłaszcza dla laika oraz li tylko miłośnika historii i kultury naszego miasta, ale może przynajmniej po części mi się to udało?

Sporo dodatkowych informacji na temat historii prezentowanych obiektów znajduje się w opisach pod zdjęciami. Na końcu pozostaje tylko zachęcić miłośników Krakowa do oglądania albumu i lektury jego tekstu.

22.02.2012

0.1. Słowo do edycji II

Edycja ta zawiera jedynie uzupełnienia dotyczące Piasku. Przypominam, że zdjęcia dotyczące Piasku są też zamieszczone w częściach: III i V cyklu. Dodatkowe zdjęcia, dobrze oddające galicyjski klimat tej dzielnicy, pochodzą z lat: 2009-2013. Są to fotografie o numerach: 46-47a, 50-55 i 57-66, które zostały wydobyte na światło dzienne przy okazji zamieszczania ich na stronie grupy z FB: „Przystanek Karmelicka”, utworzonej przez Monikę Bogdanowską. Jej celem jest cywilizowana walka o przeznaczenie na cele rekreacyjne działki na tyłach dawnych koszar wojskowych przy ulicy Rajskiej, która pomimo dobrze zorganizowanych protestów społecznych, popartych twórczymi koncepcjami jej wykorzystania, uporczywie jest wystawiana na sprzedaż przez UMK, co w konsekwencji może doprowadzić do powstania na terenie naszego miasta kolejnego betonowego blokowiska, które niekorzystnie wpłynie na godziwą egzystencję lokalnej społeczności i może przyspieszyć dalsze wyludnianie się centrum Krakowa. Zadaniem programowym tej grupy jest m.in. stworzenie jak najszerszego forum osób związanych obecnie i kiedyś z tą dzielnicą oraz sympatyków idei obywatelskiego Krakowa, a jedną z metod jej mobilizowania do wspólnego działania jest przypominanie przeszłości Piasku, zarówno tej galicyjskiej, międzywojennej, jak i powojennej, bo dla nas to nie jest jakiś tam Piasek, jak to wyobrażają sobie współczesne elity decyzyjne, ale NASZ PIASEK, z którym każdego z nas łączą bliskie więzy i dodatkowo cementujące nas wspomnienia, jak choćby moje osobiste, zawarte w opracowaniu: „Obraz Krakowa lat 60-tych we wspomnieniach z dzieciństwa” – www.mbc.malopolska.pl/publication/9505. Chciałoby się rzec: „Panowie (decydenci) szanujcie wspomnienia.....”

21.07.2013

I. Śródmieście

Fot. nr 2. Widok na Sukiennice i południową pierzeję Rynku Głównego. (07.01.12)

Fot. nr 3. Pałac Pod Baranami w swej klasycyzującej sylwecie, któremu w II połowie XIX-go wieku dobudowano III piętro. (10.01.21)

Fot. nr 4. Kościół Mariacki i wschodnia pierzeja Rynku, z Szarą Kamienicą po prawej stronie. (08.02.12)

Fot. nr 5. Klasycystyczny Pałac Zbaraskich. (10.01.12)

Fot. nr 6 (6-7). Południowa pierzeja Ryнку z dominującą zabudową o cechach klasycystycznych. (07.01.12)

Fot. nr 7. Kamienica Hetmańska (nr 17) ze zrekonstruowaną attyką i obramieniami okiennymi; wcześniej był to obiekt o cechach klasycystycznych. (07.01.12)

Fot. nr 8. Okazała, klasycystyczna kamienica przy ulicy Stolarskiej 7, gdzie dziś mieści się niemiecki Konsulat. (23.11.11)

Fot. nr 9 (9-11). Wschodnia pierzeja Małego Rynku, której po 1970 roku przywrócono klasycystyczny charakter. (07.01.12)

Fot. nr 10. Jednolity fragment zabudowy Małego Rynku. (08.02.12)

Fot. nr 11. Południowa część wschodniej pierzei Małego Rynku – widok z przejścia na Plac Mariacki. (08.02.12)

Fot. nr 12. Krakowski Gródek ze swą niezmienną od wieków sylwetką. (01.02.12)

Fot. nr 13. Fragment zabudowy ulicy Mikołajskiej w klimacie z II połowy XIX-go wieku. (07.01.12)

Fot. 14. Klasycystyczny budynek z Placu św. Ducha (nr 4). (17.02.12)

Fot. nr 15. Zachowany fragment dawnej zabudowy Placu św. Ducha (nr 3-4), z kościołem św. Krzyża w tle (17.02.12)

Fot. nr 16. Zrekonstruowana w duchu klasycystycznym kamieniczka z ulicy Św. Marka 22. (17.02.12)

Fot. nr 17. Kamieniczka z ulicy Szpitalnej 26, typowa dla zabudowy Krakowa z II połowy XIX-go wieku. (17.02.12)

Fot. nr 18. Naroże Placu Mariackiego i ulicy Floriańskiej (nr 1-7), z kamienicą „Pod Murzynami” na pierwszym planie. (17.02.12)

Fot. nr 19. Początkowy fragment ulicy Floriańskiej o nieparzystych numerach (nr: 3-7).
Pośrodku klasycystyczna w swym kształcie kamienica Dobrodziejskich (nr 5).
(17.02.12)

Fot. nr 20. Początkowy fragment ulicy Floriańskiej; w tle kościół Mariacki –
świat który niewiele się zmienił od czasów mistrza Ignacego.
(17.02.12)

Fot. nr 21. Fragment zabudowy ulicy św. Tomasza pomiędzy ulicami: Szpitalną i Floriańską; w tle kościółek św. Jana. (17.02.12)

Fot. nr 22. Kamienica „Pod Wiewiórką” z naroża ulic: Floriańskiej (15) i św. Tomasza. (17.02.12)

Fot. nr 23. Fragment zabudowy ulicy Floriańskiej (nr: 19-21), która oddaje klimat z II połowy XIX-go wieku. (17.02.12)

Fot. nr 24. Kolejny fragment ulicy Floriańskiej (nr: 23-25), z zabudową typową dla schyłku XIX-go wieku. (17.02.12)

Fot. nr 25. Pałac Popielów z ulicy św. Jana 20. (17.02.12)

Fot. nr 26. Urocza, klasycystyczna kamieniczka z ulicy św. Jana 16. (17.02.12)

Fot. nr 27 (27-28). Rozległa kamienica z naroża ulic: św. Jana 6 i św. Tomasza 13, zwana też „Brogiem”; typowa dla Krakowa z okolic połowy XIX-go wieku. (17.02.12)

Fot. nr 28. Fragment zabudowy ulicy św. Tomasza. W tle kościół św. Jana. (17.02.12)

Fot. nr 29. Jednolity w swym kształcie (po dokonanej 30 lat temu rewaloryzacji) budynek Hotelu Saskiego z naroża ulic: Sławkowskiej (3) i św. Tomasza. (17.02.12)

Fot. nr 30. Skromna, klasycystyczna kamieniczka z ulicy Sławkowskiej 11. (17.02.12)

Fot. nr 31. Jeden z najokazalszych klasycystycznych budynków na terenie Krakowa – kamienica Steinkellera z ulicy Szczepańskiej 5, przebudowana w I połowie XIX-go wieku. (07.01.12)

Fot. nr 32. Typowa, mieszczańska kamienica z ulicy Szczepańskiej 9, w której dobudowano III piętro. (07.01.12)

Fot. nr 33 (33-35). Początkowy fragment ulicy Szewskiej (kamienice nr: 5-9), który po rewaloryzacji dobrze oddaje klimat z czasów Ignacego Kriegera. (10.01.12)

Fot. nr 34. Kamienica z ulicy Szewskiej 5. (10.01.12)

Fot. nr 35. Kamienica pod nr 9 – rzadki przykład stylu biedermeierowskiego. (10.01.12)

Fot. nr 36. Tylko część Pałacu Małachowskich, ta od strony ulicy Szewskiej (nr 2), posiada okna ośmiopolewe, typowe dla Krakowa z II połowy XIX-go wieku. (10.01.12)

Fot. nr 37. Gdyby nie ta szpetna nadbudówka w kamienicy przy ulicy Szewskiej 10 (w narożu z ulicą Jagiellońską), byłby to ciekawy przykład zabudowy z końca XIX-go wieku. (07.01.12)

Fot. nr 38. Fragment zabudowy ulicy Grodzkiej o numerach: 13-17. (23.11.11)

Fot. nr 39. Plac Dominikański z Kościołem Dominikanów w tle – widok sprzed wejścia do dawnego sklepu Suskich w ich prywatnej kamienicy, która została przebudowana na początku XX-go wieku. (08.02.12)

Fot. nr 40. Kamienica z ulicy Franciszkańskiej 9 – typowy przykład zabudowy Krakowa z II połowy XIX-go wieku, a więc z okresu przed boomem budowlanym z końca tego wieku. (10.01.12)

Fot. nr 41. Neorokokowy Pałac Stadnickich z ulicy Grodzkiej 40, który obecną postać uzyskał po przebudowie z połowy XIX-go wieku. (10.01.12)

Fot. nr 42. Klasycystyczny gmach dawnego Kolegium Jezuickiego z ulicy Grodzkiej 52. (30.01.12)

Fot. nr 43. Rozległy klasycystyczny budynek z naroża ulic: Grodzkiej i św. Marii Magdaleny, od średniowiecza zwany Zerwikapturem. (30.01.12)

Fot. nr 44. W klimacie końcowej części ulicy Grodzkiej na dawnym Okole, z kościołami: św. Idziego i św. Andrzeja (w tle). – (30.01.12)

II. Piasek

Fot. nr 45. Dawny ratusz przedmieścia Garbary z ulicy Karmelickiej 12, fasada o cechach baroku. (10.01.12)

Fot. nr 46. Niska zabudowa fragmentu ulicy Karmelickiej (nr: 13-15). (12.02.11)

Fot. nr 47. Fragment jednopiętrowej zabudowy ulicy Karmelickiej – kamieniczki o numerach: 13-17. (10.01.12)

Fot. nr 47a. Kościół Karmelitów Trzewickowych – widok z naroża ulic: Karmelickiej i Garbarskiej. (28.06.13)

Fot. nr 48. Podwórko z ulicy Karmelickiej 19, przylegające do kościoła Karmelitów Trzewickowych. (10.01.12)

Fot. nr 49. Kolejny fragment jednopiętrowej zabudowy ulicy Karmelickiej – kamieniczki o numerach: 19-23. (10.01.12)

Fot. nr 50. Końcowy fragment ulicy Karmelickiej, z kamieniczkami nr: 66-68. (12.02.11)

Fot. nr 50a. Mocno zniekształcona przez współczesne przebudowy podmiejska willa z ulicy Garbarskiej 11. 28.06.13

Fot. nr 51. Wejście do dawnych koszar im. Franciszka Józefa przy ulicy Rajskiej. 06.08.09

Fot. nr 52. Dziedziniec dawnych koszar wojskowych im. Franciszka Józefa z ulicy Rajskiej (z lewej strony), a w tle zabudowania fabryczne dawnego Monopoli Tytoniowego z ulicy Dolnych Młynów – widok z ulicy Karmelickiej. To o ten plac grupa „Przystanek Karmelicka” toczy bój z UMK Kraków, pragnąc jego przeznaczenia na cele rekreacyjne. (10.01.12)

Fot. nr 53. Zabudowania socjalne dawnych zakładów tytoniowych z ulicy Dolnych Młynów. Nieciekawy wydaje się los opustoszałych dawno budynków fabryki. 20.08.12

Fot. nr 54. Brama wjazdowa do dawnego, galicyjskiego Monopoli Tytoniowego. 20.08.12

Fot. nr 55. Nieistniejące już zabudowania na obrzeżu zakładów tytoniowych przy ulicy Czarnowiejskiej 4. 08.11.10

Fot. nr 56 (56-57). Zabudowania fabryczne dawnego Monopolu Tytoniowego, po II wojnie światowej Krakowskich Zakładów Przemysłu Tytoniowego – widoki z ulicy Czarnowiejskiej. (10.01.12)

Fot. nr 57. 08.11.10

Fot. nr 58 (58-59). Secesyjna willa z ulicy Dolnych Młynów 8, jeszcze w swym oryginalnym, odrapanym stanie. 08.11.10

Fot. nr 59. Widok od strony Alei Mickiewicza. 08.11.10

Fot. nr 60. Galicyjska zabudowa fragmentu ulicy Czarnowiejskiej o numerach: 25-19.
08.11.10

Fot. nr 61. Fragment zabudowy ulicy Czarnowiejskiej do nr 23. (10.01.12)

Fot. nr 62. Dla odmiany modernistyczna willa z Czarnowiejskiej 15, która pomału zaczyna zatracać swe oryginalne detale. (10.01.12)

Fot. nr 63. Galicyjska duchem kamieniczka Czarnowiejskiej 21. (10.01.12)

Fot. nr 64. Pałac Mieroszewskich z ulicy Krupniczej 11. 20.08.12

Fot. nr 65. Dawna Szkoła Żeńska, po II wojnie SP nr 6, z ulicy Szujskiego 2. 20.08.12

Fot. nr 66. Naroże ulic Krupniczej (nr 21) i Dolnych Młynów. 20.08.12

Fot. nr 67. Świat Piasku z końca XIX-go wieku – ulica Garncarska 6. (07.01.12)

Fot. nr 68. Kamienica z okolic przełomu XIX-go i XX-go w. - ul. Garncarska 5. (10.01.12)

III. Wesola

Fot. nr 69 (69-71). Klasycystyczny gmach dawnego Obserwatorium Astronomicznego z ulicy Kopernika 29; drugie piętro nadbudowane w połowie XIX-go wieku. (23.12.11)

Fot. nr 70. Część środkowa i lewe skrzydło budynku. (23.12.11)

Fot. nr 71. Część środkowa i prawe skrzydło budynku. (23.12.11)

Fot. nr 72 (72-73). Fasada budynku oficyny z ulicy Kopernika 27, który przylegają do gmachu dawnego Obserwatorium Astronomicznego. (23.12.11)

Fot. nr 73. Tylna część budynku oficyny, obiektu o cechach klasycystycznych. (23.12.11)

Fot. nr 74 (74-77). Pozostałości po wyburzonym właśnie krakowskim browarze z ulicy Lubicz 23; jego początki sięgają 1840-go roku. (23.12.11)

Fot. nr 75. Pozostałości po dawnym browarze – widok od strony ulicy Lubicz. (23.12.11)

Fot. nr 76 (76-77). Pałac Goetzów Okocimskich, byłych właścicieli browaru – gmach o cechach eklektycznych, wybudowany na terenie browaru w latach 1898-1900 – widok z ulicy Strzeleckiej. (23.12.11)

Fot. nr 77. Boczny fragment pałacu, wraz zachowanym budynkiem fabrycznym; reszta została wyburzona – zdjęcie wykonane w trakcie likwidacji browaru. (23.12.11)

Fot. nr 78. Neogotycki pałacyk Bractwa Kurkowego z ulicy Lubicz 16, zwany Celestatem, Został on wybudowany w II kwartcie XIX-go wieku, wg projektu Franciszka Marii Lanciego. (23.12.11)

Fot. nr 79. Neogotycki budynek Straży Pożarnej (Strażnicy Pożarniczej) z ulicy Westerplatte 19, który powstał w latach 1877-79 wg projektu Macieja Moraczewskiego. (07.01.12)

Fot. nr 80. Eklektyczny budynek Cechu Rzeźników: „Na Kotłowie”, z ulicy Westerplatte 18, który został oddany do użytku w 1878 roku. (07.01.12)

IV. Stradom

Fot. nr 81. Początek ulicy Stradom. (10.01.12)

Fot. nr 82. Klasycystyczny budynek z naroża ulic: Stradom (2) i św. Gertrudy (25), któremu ostatnio przywrócono dawny wygląd. (10.01.12)

Fot. nr 83. Odnowiony budynek przy ulicy Stradomskiej 4, z pięknym barokowym portalem, który przynależy do klasztoru Misjonarzy. (10.01.12)

Fot. nr 84 (84-85). Klasycystyczny budynek z ulicy Stradomskiej 6, z dobudowanym (w II połowie XIX-go wieku) drugim piętnem, który wchodzi w skład zespołu klasztornego zakonu Misjonarzy. (10.01.12)

Fot. nr 85. Ostatnio odnowiona i uporządkowana fasada budynku. (10.01.12)

Fot. nr 86 (86-87). Klasykystyczny budynek dawnej Komory Celnej, potem (od II połowy XIX-go wieku) Dowództwa Twierdzy Kraków z ulicy Stradomskiej 12. Dawniej (od XIV w.) mieścił się tutaj klasztor Bożogrobców i (od podwórka) kościół św. Jadwigi. (10.01.12)

Fot. nr 87. Jeszcze jeden widok na opuszczony dziś gmach z ul. Stradomskiej. (10.01.12)

V. Kazimierz

Fot. nr 88. Budynek (tzw. Dom Esterki) z ulicy Krakowskiej 46, z charakterystycznym, łamanym dachem, przebudowany w 1876 roku – dziś jest tu oddział Muzeum Etnograficznego. (10.01.12)

Fot. nr 89. Początkowy fragment ul. Skawińskiej, kiedyś z bramą na jej końcu. (10.01.12)

Fot. nr 90 (90-91). Zespół klasztorny Bonifratrów, wraz z barokowym kościołem p.w. Św. Trójcy, powstałym w I połowie XVIII-go wieku, z ulicy Krakowskiej 48-50. (10.01.12)

Fot. nr 91. Południowe skrzydło klasztoru o cechach klasycystycznych. (10.01.12)

Fot. nr 92. Klasycystyczny budynek z ulicy Krakowskiej 43, gdzie dziś mieści się Przytulisko im. Św. Brata Alberta (Chmielowskiego). (10.01.12)

Fot. nr 93. Również klasycystyczny budynek zakonu sióstr Albertynek z ulicy Krakowskiej 47, gdzie dziś mieści się przytulisko dla ubogich. (10.01.12)

VI. Podgórze

Fot. nr 94. Kościół parafialny w Podgórzu p.w. św. Józefa – piękny przykład krakowskiego neogotyku, powstały na początku XX-go wieku wg projektu Jana Sas-Zubrzyckiego, w miejscu dawnej świątyni o cechach klasycystycznych. (14.01.12)

Fot. 95. XIX-to wieczny fragment zabudowy ulicy Zamojskiego. Z prawej tzw. Dom Pod Lipkami, powstały pod koniec XVIII wieku, lecz przebudowany w wieku następnym, a z lewej podmiejski dworek, również z końca XVIII-go wieku. (10.01.12)

Fot. nr 96. Magistrat (ratusz) miasta Podgórze (Rynek Podgórski 1) – obiekt o eklektycznych, wzniesiony w połowie XIX-go wieku. (14.01.12)

Fot. nr 97. Herb miasta Podgórze na tympanonie budynku Magistratu. (14.01.12)

Fot. nr 98. Fragment południowej pierzei Rynku Podgórskiego. (14.01.12)

Fot. nr 99 (99-100). Fragment zabudowy zachodniej pierzei Rynku Podgórskiego, która powstała na początku XIX-go wieku. Z lewej kamienica Pod Czarnym Orłem (dziś przemalowaną na biało) pod nr 13, z prawej zaś kamienica Pod Białym Orłem (nr 14), choć bez orła w fasadzie. (14.01.12)

Fot. nr 100. Kamienice: Pod Czarnym Orłem (z lewej) i Białym Orłem (pierwotny ratusz Podgórze) z prawej. (14.01.12)

Fot. nr 101. Fragment zabudowy początkowego odcinka ulicy Limanowskiego (kamienica z numerami: 1-3), powstały w I połowie XIX-go wieku. (14.01.12)

Fot. nr 102. Kamienica Pod Kotwicą z ulicy Limanowskiego 5 (obiekt jeszcze o cechach barokowych), powstała pod koniec XVIII-go wieku. (14.01.12)

Fot. nr 103. Fragment dawnej zabudowy ulicy Limanowskiego –
budynek o numerach: 30-32). (23.12.11)

Fot. nr 104 (104-105). Skromny, klasycystyczny domek z ulicy Limanowskiego 30.
(23.12.11)

Fot. nr 105. Relikt Podgórze z II połowy XIX-go wieku. (14.01.12)

Fot. nr 106. Fragment ulicy Lwowskiej, przylegający do Placu Bohaterów Getta. (23.12.11)

Fot. nr 107. Fragment zachodniej pierzei Placu Bohaterów Getta. (23.12.11)

Fot. nr 108. Południowa pierzeja Placu Bohaterów Getta. W głębi, pod nr 18, na rogu z ulicą Targową, znajduje się piętrowy dom, gdzie w czasie II wojny światowej, gdy na tym terenie znajdowało się getto żydowskie, mieściła się Apteka Pod Orłem, prowadzona przez Tadeusza Pankiewicza – dziś jest tu oddział MHMK (23.12.11). Pod nr 16, gdzie dziś nowoczesny blok, jeszcze kilkanaście lat temu stał parterowy domek.

Załącznik

Moje opracowania dostępne na forum
Małopolskiej Biblioteki Cyfrowej
oraz artykuły opublikowane na łamach Głosu Wielickiego

LESZEK GRABOWSKI (1953)

e-mail: leszek.grabowski@interia.pl

Facebook: <http://pl-pl.facebook.com/people/Leszek-Grabowski/10000321665908>

Na wzniesieniu nad dawnym kamieniołomem Libana.
W tle Kopiec Krakusa i Mój Kraków.

A. Opracowania dotyczące Krakowa

A.1. Wspomnienia

1. Obraz Krakowa lat 60-tych we wspomnieniach z dzieciństwa – wersja XI.
www.mbc.malopolska.pl/publication/9505
2. Moja przygoda z Technikum Energetycznym w Krakowie w latach 1968-73 – wersja VI.
www.mbc.malopolska.pl/publication/11376

A.2. Fotografie archiwalne

1. Kraków i jego okolice w fotografii z lat 1987-1992
www.mbc.malopolska.pl/publication/14924
2. Kraków i Małopolska w fotografii z końca XX wieku.
www.mbc.malopolska.pl/publication/15759

A.3. Albumy o Krakowie

I. Współczesny Kraków w klimacie z fotografii Ignacego Kriegera.

1. Część I. Stare Miasto.
www.mbc.malopolska.pl/publication/67812
2. Część II. Kazimierz, Stradom i Podgórze.
www.mbc.malopolska.pl/publication/67991
3. Część III. Obrzeża Starego Miasta i dawne przedmieścia. Kleparz, Biały Prądnik, Krowodrza, Piasek, Nowy Świat, Zwierzyniec i Półwsie, Dębniki, Wesoła, Grzegórzki, Wola Duchacka, Prokocim.
www.mbc.malopolska.pl/publication/68137

II. Dawne przedmieścia Krakowa - ulatująca przeszłość.

1. Część I.. Bieżanów, Prokocim, Wola Duchacka. Wersja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/17690
2. Część II. Piaski Wielkie, Kurdwanów, Jugowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/17691
3. Część III. Zakrzówek, Dębniki, Ludwinów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/17692
4. Część IV. Zwierzyniec i Półwsie, Przegorzały, Wola Justowska, Czarna Wieś i Kawiory.
www.mbc.malopolska.pl/publication/17693
5. Część V. Łęg, Mogiła, Krzesławice, Bieńczyce. Wersja II
www.mbc.malopolska.pl/publication/17694
6. Część VI. Uzupełnienia: Prokocim, Wola Duchacka, Rząka, Piaski Wielkie, Ludwinów, Zakrzówek, Dębniki i Mogiła. Wersja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/18158

7. Część VII. Bronowice Małe i Wielkie, Krowodrza i Biały Prądnik. Wersja II
www.mbc.malopolska.pl/publication/18408
8. Część VIII. Płaszów, Kosocice i Rajsko.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21255
9. Część IX. Uzupełnienia (cd): Bieńczyce, Mogiła, Łęg, Prokocim, Wola Duchacka i Piaski Wielkie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21256
10. Część X. Kobierzyn i Skotniki, Tyniec i Pychowice
www.mbc.malopolska.pl/publication/19616
11. Część XI. Spacer po południowych i zachodnich obrzeżach Krakowa. Mogiła, Bieżanów, Prokocim i Piaski Wielkie, Wola Duchacka i Kurdwanów, Swoszowice i Jugowice, Łagiewniki, Zakrzówek, Czarna Wieś i Bronowice Małe, Nowa Wieś i Krowodrza.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21229
12. Część XII. Biały Prądnik (cd), Czerwony Prądnik, Czyżyny, Rakowice, Mistrzejowice, Zesławice, Grębałów, Bieńczyce (cd), Krzesławice (cd) i Piaski Wielkie (cd).
www.mbc.malopolska.pl/publication/21261
13. Część XIII. Uzupełnienia: Bieżanów, Rajsko, Swoszowice, Łagiewniki i Pychowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21479
14. Część XIV. Uzupełnienia: Mogiła, Krzesławice, Rakowice (Wieczysta) i Prokocim
www.mbc.malopolska.pl/publication/22312
15. Część XV. Czarna Wieś i Kawiory, Wola Justowska i Las Wolski, Półwie Zwierzynieckie, Zwierzyniec oraz Dębniaki i Zakrzówek w zimowej szacie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/29478
16. Część XVI. Mogiła (cd), Bronowice Małe (cd), Łobzów, Zakrzówek (cd) i Skotniki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/45001
17. Część XVII). Górka Narodowa, Witkowice i Biały Prądnik.
www.mbc.malopolska.pl/publication/45002
18. Część XVIII. Zwierzyniec (Salwator), Wola Duchacka, Pychowice, Bodzów i Kostrze, Rząka. Krakowskie i podkrakowskie krajobrazy.
www.mbc.malopolska.pl/publication/45003
19. Część XIX. Umykające krakowskie i podkrakowskie krajobrazy: Bonarka, Płaszów i Podgórze, Prokocim Stary i Nowy, Rząka, Krzyszkowice, Kosocice i Piaski Wielkie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/40795
20. Dawne przedmieścia Krakowa– ulatująca przeszłość (część XX). Stara Mogiła, Mydlniki, Chełm i Wola Justowska.
www.mbc.malopolska.pl/publication/40794
21. Część XXI. Umykające krakowskie i podkrakowskie krajobrazy (cd). Łęg, Dębniaki, Zakrzówek.
www.mbc.malopolska.pl/publication/56790

22. Część XXII. Umykające krakowskie i podkrakowskie krajobrazy (cd). Wola Duchacka, Piaski Wielkie, Rząka i Łagiewniki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/56791
23. Część XXIII. Umykające krakowskie i podkrakowskie krajobrazy (cd). Zwierzyniec (Salwator i Sikornik) i Las Wolski.
www.mbc.malopolska.pl/publication/56792
24. Część XXIV. Umykające krakowskie i podkrakowskie krajobrazy (cd). Rybitwy, Płaszów, Rząka, Piaski Wielkie, Wola Duchacka i Zakrzówek.
www.mbc.malopolska.pl/publication/56962
25. Część XXV. Wola Duchacka, Płaszów, Łagiewniki i Małe Bronowice (cd)
www.mbc.malopolska.pl/publication/57115
26. Część XXVI. Wola Duchacka, Prokocim, Zwierzyniec, Czarna Wieś i Wola Justowska. Umykające krakowskie i podkrakowskie krajobrazy (cd).
www.mbc.malopolska.pl/publication/58236
27. Część XXVII. Grzegórzki, Dąbie, Płaszów, Jugowice i Swoszowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/58645
28. Część XXVIII. Jesienny rekonesans po południowych przedmieściach Krakowa – Płaszów, Wola Duchacka, Prokocim, Rząka i Piaski Wielkie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/59327
29. Część XXIX. Jesienny rekonesans po ginącym świecie: Ludwinowa, Zakrzówka i Dębnik.
www.mbc.malopolska.pl/publication/59513
30. Część XXX. Zimowa sceneria dawnych przedmieść Krakowa: Krowodrza, Nowa i Czarna Wieś, Zwierzyniec, Bielany, Dębniki i Piaski Wielkie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/60647
31. Część XXXI). Łobzów, Krowodrza, Zakrzówek, Pychowice, Łagiewniki i Rząka.
www.mbc.malopolska.pl/publication/60781
32. Część XXXII. Zwierzyniec, Czarna i Nowa Wieś oraz Łobzów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/61316
33. Część XXXIII. Sikornik, Las Wolski, Bielany i Przegorzały.
www.mbc.malopolska.pl/publication/61317
34. Część XXXIV. Stary Prokocim, Piaski Wielkie (Świątniki, Podedworze i Podlesie), Wola Duchacka, Rząka, obrzeże Płaszowa i Podgórze
www.mbc.malopolska.pl/publication/61318
35. Część XXXV). Wola Duchacka, Kosocice i Barycz, Płaszów, Rybitwy, Bieńczyce i Olsza.
www.mbc.malopolska.pl/publication/61336
36. Część XXXVI. Wiosenny rekonesans po południowych obrzeżach miasta. Płaszów (Bagry), Stary Prokocim, Wola Duchacka, Piaski Wielkie, Kurdwanów, Kosocice, Łagiewniki, Zakrzówek, Dębniki, Półwsie i Zwierzyniec.
www.mbc.malopolska.pl/publication/64127
37. Część XXXVII. Wola Justowska i Las Wolski, Półwsie i Zwierzyniec, Łagiewniki, Jugowice, Rajska i Kosocice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/66308

38. Część XXXVIII. Wola Duchacka, Piaski Wielkie i Prokocim.
www.mbc.malopolska.pl/publication/66767
39. Część XXXIX. Borek Fałęcki, Bonarka, Dębniki, Zakrzówek, Półwie i Zwierzyniec, były Obóz Koncentracyjny Płaszów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/66868
40. Część XL. Czyżyny, Rybitwy i Ludwinów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/68644
41. Część XLI. Warszawskie, Krowodrza, Nowa Wieś, Czarna Wieś, Półwie i Zwierzyniec, Kurdwanów i Borek Fałęcki.
www.mbc.malopolska.pl/publication/70183
42. Część XLII. W zimowej scenerii Pleszowa i Mogiły.
www.mbc.malopolska.pl/publication/70187

III. Krakowskie panoramy i widoki

1. Część I. Wiosna 2011.
www.mbc.malopolska.pl/publication/64522
2. Część II. Lato 2011.
www.mbc.malopolska.pl/publication/67475
3. Część III. Jesień 2011.
www.mbc.malopolska.pl/publication/68255

IV. Drzwi krakowskich kamienic i domów podmiejskich

1. Część I. Piasek i Nowy Świat.
www.mbc.malopolska.pl/publication/69109
2. Część II. Śródmieście, Stradom, Kazimierz, Wesola, Dębniki i Podgórze.
www.mbc.malopolska.pl/publication/69110
3. Część III. Śródmieście (Cd), Piasek (Cd), podmiejski Kraków.
www.mbc.malopolska.pl/publication/69430

V. Liczne albumy o Krakowie i jego okolicach opublikowane na mojej stronie portalu Facebook

<http://pl-pl.facebook.com/people/Leszek-Grabowski/100000321665908>

B. Opracowania dotyczące Ziemi Gdowskiej

B.1. Sagi i historie rodzinne

1. Saga rodu Grabowskich z Bilczyc i Liplasa koło Gdowa – wersja VIII
www.mbc.malopolska.pl/publication/8610
2. Saga rodu Chanków i Kędrynów z Podolan i okolic Gdowa– wersja VI
www.mbc.malopolska.pl/publication/10372
3. Szkic do historii badań nad drzewem genealogicznym rodu Chanków z Podolan i okolic Gdowa.
www.mbc.malopolska.pl/publication/14677
4. Notka o rodach: Kaletów – „Wójcioków” i Augustynków – „Frysiów” z Bilczyc koło Gdowa. Wersja IV
www.mbc.malopolska.pl/publication/13924

B.2 Albumy o Ziemi Gdowskiej

I. Gdów i jego okolice – odchodzący świat

1. Część I. Wersja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/15443
2. Część II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/15730
3. Część III. Wersja II. Wiatowice, Niegowić, Marszowice, Gdów i inne. Szlak Papieski odcinek od Klęczany do Łapanowa.
www.mbc.malopolska.pl/publication/15731
4. Część IV. Wersja II. Bilczyce, Gdów, Podolany, Wola Zręczycka i Zręczyce.
www.mbc.malopolska.pl/publication/17022
5. Część V. Bilczyce, Liplas, Marszowice, Gdów i Grzybowa.
www.mbc.malopolska.pl/publication/17844
6. Część VI. Zagórzany, Gdów, Podolany, Jaroszkówka, Wieniec, Nieznanowice, Marszowice, Bilczyce i Łazany.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21257
7. Część VII. Lednica Górna, Trąbki, Łazany Bilczyce, Gdów, Marszowice, Wola Zręczycka i Zagórzany.
www.mbc.malopolska.pl/publication/24065
8. Część VIII. Łazany, Gdów, Niegowić, Krakuszowice, Grodkowice, Klęczana, Kobylec i Łapanów
www.mbc.malopolska.pl/publication/56953
9. Część IX. Nieznanowice, Pierzchów, Cichawa. Szlak Papieski – odcinek od Niegowici do granic Klęczany.
www.mbc.malopolska.pl/publication/58646
10. Część X.
Łazany, Bilczyce, Gdów, Pierzchów, Niegowić i Wiatowice. Wersja II.
www.mbc.malopolska.pl/publication/61319

C. Opracowania dotyczące Ziemi Krakowskiej.

C.1. Albumy o Ziemi Krakowskiej

I. Dawny świat okolic Krakowa

1. Część I. Dobczyce i Dziekanowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/19619
2. Część II. Wieliczka i Rożnowa.
www.mbc.malopolska.pl/publication/19620
3. Część III. Wieliczka i jej okolice (cd). Wieliczka, Czarnochovice, Lednica Górna, Przebieczany, Biskupice, Szczygłów, Surówki – Zabłocie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21938
4. Część IV. Wieliczka i jej okolice (cd). Wieliczka, Krzyszkowice, Lednica Górna, Czarnochovice i Śledziejowice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/56793
5. Część V. Łapanów i jego okolice. Łapanów, Kobylec, Jaroszówka, Szlak Papieski – odcinek od Łapanów do Kobylca.
www.mbc.malopolska.pl/publication/56794
6. Część VI. Dobczyce i ich okolice (cd). Dobczyce i Kornatka
www.mbc.malopolska.pl/publication/57409
7. Część VII. Mozaika podkrakowska. Puszcza Niepołomicka i jej okolice, Kościelniki i Górka Kościelnicza, Zielonki i ich okolice, okolice Rudawy, Wola Zręczycka i Zagórzany, okolice Dobczyc oraz Podchybie koło Lanckorony.
www.mbc.malopolska.pl/publication/59373
8. Część VIII. Bochnia i jej okolice. Ziemia Tarnowska. Bochnia, Łąpczyca, Lipnica Murowana, Jasień Brzeski, Tarnów i Ładna. Cmentarze wojenne o okresie I-ej wojny światowej z okolic Tarnowa.
www.mbc.malopolska.pl/publication/59639
9. Część IX. Wieliczka i jej okolice (cd). Wokół centrum Wieliczki, Krzyszkowice oraz panoramy z Chabrowego Wzgórza, Śledziejowice i Kokotów.
www.mbc.malopolska.pl/publication/62561
10. Część X. Wieliczka i jej okolice (cd). Lednica Górna, wokół centrum Wieliczki, Krzyszkowice oraz panoramy z Chabrowego Wzgórza, krajobrazy wokół Baryczy.
www.mbc.malopolska.pl/publication/69387

D. Przydrożne zabytki sztuki sakralnej z rejonów: Krakowa, jego okolic i Ziemi Krakowskiej

I. Zabytkowe figury, kapliczki i krzyże przydrożne z rejonu Krakowa i jego okolic

1. Część I – Dawne przedmieścia Krakowa i podkrakowskie wsie.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21231
2. Część II – Centrum Krakowa w obrębie dawnego rdzenia austriackiej twierdzy.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21258
3. Część III – Ziemia Krakowska – Wieliczka, Gdów, Dobczyce i ich okolice.
www.mbc.malopolska.pl/publication/21259

E. Artykuły w Głosie Wielickim www.wielicki.glos24.pl (ludzie)

1. Nr 1 (styczeń 2009) – „Odchodzący świat”.
2. Nr 2 (luty 2009) – „Negatyw na szklanej płytce”.
3. Nr 10 (październik 2009) – „Zapomniany mieszkaniec Bilczyc”;
o Franciszku Augustynku – „Antonim Wichurze” w setną rocznicę jego narodzin.
4. Nr 12 (grudzień 2009) – „Bilczyce z lat mego dzieciństwa”
5. Nr 1 (styczeń 2010) – „Bajeczna chałupa mojej babki z Bilczyc”.
Część 1.
6. Nr 2 (luty 2010) – „Bajeczna chałupa mojej babki z Bilczyc”.
Część 2.
7. Nr 3 (marzec 2010) – „Bajeczna chałupa mojej babki z Bilczyc”.
Część 3.
8. Nr 4 (kwiecień 2010) – „Gdów z lat mojego dzieciństwa –
początku lat 60-tych XX-go wieku”. Część 1.
9. Nr 5 (maj 2010) – „Gdów z lat mojego dzieciństwa –
początku lat 60-tych XX-go wieku”. Część 2.
10. Nr 6 (czerwiec 2010) - Tradycja nazw i przezwisk z dawnych Bilczyc.
Część 1.
11. Nr 7 (lipiec 2010) - Tradycja nazw i przezwisk z dawnych Bilczyc.
Część 2.
12. Nr 8 (sierpień 2010) – Moja prababka „Magdusia”. Część 1.
13. Nr 10 (październik 2010) – Moja prababka „Magdusia”. Część 2.
14. Nr 1 (styczeń 2011). Wspomnienie Marcina Ciężarka.
15. Nr 2 (luty 2011). Jan Kaczmarczyk – zapomniana ofiara zbrodni
katyńskiej.

Artykuł z Wiadomości (10.2011) www.wiadomosci.krakow.pl

O mnie. Barbara Bączek. „Dokumentalista z sercem”